

KUNTATIIMI

JÄSENTIEDOTE 1/2005

Helmikuu 2005

Sisältö:

Pääkirjoitus

Paineita paikalliseen sopimiseen	sivu 1
Kunta-alan palkkaohjelma jatkuu	sivu 2
Palkkausepäkohtia korjataan paikallisesti	sivu 3
Luottamusmiesvaalit kunnissa ja kuntayhtymissä	sivu 3
Kunnan Teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus	sivu 4

Paineita paikalliseen sopimiseen

Työmarkkinaosapuolien näkemys-eroista, kireästä aikataulusta ja neuvottelujen hetkellisestä katkeamisesta huolimatta allekirjoitettiin joulukuun puolivälissä ennätyksellisen pitkä yli 2,5-vuotinen tulosopimus. Palkankorotusten taso on 2,5 % vuonna 2005 ja 1,9 % vuonna 2006. Ratkaisua voidaan pitää varsin kattavana, sillä sen piiriin kuului tammikuun lopussa noin 85 % akavalaisista ja yli 90 % kaikista suomalaisista palkansaajista.

Sopimukseen sisältyi mm. merkittävä rakenteellinen uudistus, jossa vuonna 2006 toteutettavat korotukset ovat yksinomaan prosentuaalisia. Palkansaajien tuloja lisää myös sopimukseen oheen liittyvä hallituksen veronalennusohjelma, joka koskee kaikkia tuloluokkia ja jonka vaikutus painottuu vuosiin 2006 - 2007.

Sopimukset ovat voimassa 16.2.2005 - 30.9.2007 ja niihin sisältyvät palkankorotukset ovat tupon mukaiset.

Yleiskorotusten ajankohdat ovat 1.3.2005 ja 1.6.2006.

Virka- ja työehtosopimusten syntyminen varmisti myös kunnan palkkaohjelman jatkumisen. Sopimuskorotusten ohella on käytävissä palkkausjärjestelmän kehittämishojelman erät suuruudeltaan 0,8 % (1.9.2005), 0,4 % (1.9.2006) ja 0,5 % (1.9.2007). Nämä jaetaan paikallisina järjestelyvaraerinä ja käytetään tehtäväkohtaisissa palkoissa olevien paikallisten epäkohtien korjaamiseen ja henkilökohdaisten lisien maksamiseen.

Palkkaohjelman erät muodostavat sopimuskaudella lähes kolmanneksen kaikista sopimuskorotuksista. Akavalaisien palkansaajien ansiokehityksen turvaaminen riippuukin yhä enemmän paikallistason neuvottelujen onnistumisesta. Tämä vaatii enenevässä määrin tietoa ja taitoa luottamusmiehiltä sekä aktiivisuutta työntekijöiltä oman palkansa mää-

rittelyssä tehtävän vaativuutta ja henkilökohtaista osaamista vastaavalle tasolle.

Tuloratkaisussa sovittiin myös työllistymisen ja muutosturvan toimintamallista, joita koskevat virka- ja työehtosopimusmääräykset valmistellaan maaliskuun alkuun mennessä. Lisäksi tupoon liittyy henkilöstön edustajien toimintaedellytysten selvittämistä. Toimintaedellytyksiä koskevat sopimusmuutokset neuvotellaan kunnan pääsopijajärjestöjen kesken sopimuskauden loppuun mennessä.

*Teemu Hankamäki
Asiamies
Luonnontieteiden
akateemisten
liitto LAL*

Kunta-alan palkkaohjelma jatkuu

Huomio kiinnittyy nyt vaativiin asiantuntijatehtäviin, jotka ovat usein räikeästi alipalkattuja työn vaativuuteen nähden.

Kuntien palkkauksellista kilpailukykyä pyritään parantamaan vuoteen 2007 ulottuvalla palkkausjärjestelmän kehittämisohjelmalla. Ohjelma alkoi vuonna 2003, ja se tietää viiden vuoden aikana yhteensä keskimäärin kolmen prosentin ylimääräisiä palkankorotuksia kvtes-alueella. Kyseiset korotukset ovat siis riippumattomia tupossa sovituista korotuksista ja tulevat näiden lisäksi.

Palkkaohjelman eristä on jakamatta vielä 1,7 %:n korotukset, ja ne jakautuvat kolmelle vuodelle seuraavasti (prosentteina alan palkkasummasta): 1.9.2005 0,8 %, 1.9.2006 0,4 % ja 1.9.2007 0,5 %.

Lisäksi vuoden 2006 tasa-arvoerä 0,5 % on siirretty käytettäväksi paikallisena eränä 1.9.2006. Näin tuolloin jaettava erä on yhteensä 0,9 %. Tasa-arvoerän avulla on tarkoitus parantaa erityisesti niiden naisten palkkauksellista asemaa, joiden palkka ei ole sopuoinnussa työn vaativuuteen ja vaadittuun koulutukseen nähden.

Palkkaohjelmaan sisältyvien erien jaosta päätetään paikallisesti. Erien käytöstä neuvotellaan työnantajan ja pääsopijajärjestöjen edustajien kesken. Akavalaisten liittojen jäseniä kyseisissä neuvotteluissa edustaa paikallinen Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn pääluottamus- tai luottamusmies. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, lopullinen päätösvalta jää työnantajalle.

Paikallisesti sovittavia järjestelyvaraeriä ei ole suinkaan tarkoitus jakaa samansuuruisina kaikille, eikä mitään järjestö- tai henkilöstöryhmäkohtaisia "potteja" ole olemassa.

Palkankorotusten kohdentamisen perusteena on lähtökohtaisesti aina pidettävä tehtävien vaativuustasoa sekä henkilökohtaista suoriutumista. Eriä käytetään palkkauksen epäkohtien korjaamiseen ja henkilökohtaisiin lisiin, joiden osuus palkkasummasta tulee sopimuskauden aikana nousemaan vähintään 1,1 %:iin eli yli viisinkertaiseksi nykyisestä 0,2 %:sta.

Sopimuskaudella on kiinnitettävä huomiota paikallisten erien suuntaamiseen, jotta korjaukset kohdistuvat palkkatasossa yleisiin työmarkkinoihin verrattuna kaikkein eniten jälkelläjääneiden ryhmien palkkaukseen. Erityishuomio kiinnittyy nyt vaativiin asiantuntijatehtäviin, jotka ovat monin paikoin räikeästi alipalkattuja työn vaativuuteen nähden.

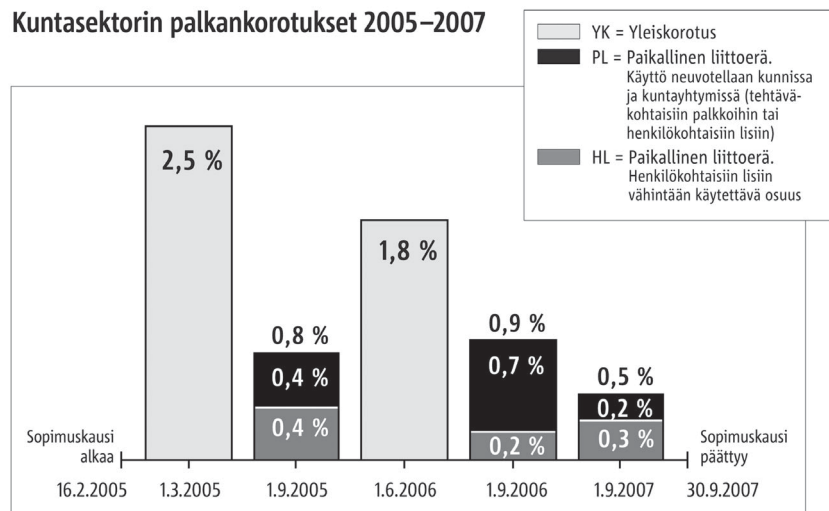
Oma aktiivisuus tärkeää

JUKOn sateenvarjon alla on kaiken kaikkiaan 30 akavalaista liittoa, joista noin joka toisella on jäseniä kuntasektorin kvtes-alueella. Tämä tarkoittaa sitä, että JUKOn paikallisten pääluottamusmiesten edustettavat työskentelevät hyvinkin erilaisissa tehtävissä ja kuuluvat lukuisiin eri liittoihin. Jäsenten oma aktiivisuus onkin tärkeää, jotta kaikki tulevat paikallisneuvotteluissa varmasti huomioitua.

Seuraava palkkaohjelman mukainen erä tulee jakoon syksyllä, mutta paikallisneuvottelut asian tiimoilta ovat monin paikoin jo käynnistyneet tai käynnistyvät viimeistään kevään aikana. Mikäli koet, ettei palkkasi vastaa tehtäviesi vaativuutta ja henkilökohtaista suoriutumistasi, kerro tämä neuvotteluja käyväälle luottamusmiehelle. Perusteluja saat tarvittaessa esimerkiksi oman liittosi palkkatilastoista.

Sari Nupponen
Asiamies
Suomen Ekonomiliitto

Kuntasektorin palkankorotukset 2005–2007

Palkkausepäkohtia korjataan paikallisesti

Tehdyssä KVTES-sopimuksessa paikallisesti jaettavat erät on tarkoitettu palkkausepäkohtien korjaamiseen ja henkilökohtaisen lisän käyttöönottamiseen. Palkkaerien jakamista ohjataan Kunnallisen työmarkkinalaitoksen (KT) yleiskirjeellä 1/2005. Myös kunta-alan palkkaohjelmaa ohjeistava yleiskirje 1/2003 on edelleen voimassa.

Tehtäväkohtaisissa palkoissa palkkausepäkohtia korjataan tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella ja kunta-alan palkkatasoa selvittellen KUNPAS-tilastoselvityksen (v. 2001) perusteella. Selvityksen mukaisesti keskeisiä epäkohtia ovat kuntasektorin johtavassa asemassa olevien palkkustaso ja korkea koulutusta vaativat asiantuntijatehtävät.

Viime sopimuskaudella palkkaohjelmalla korjattiin johtavassa ja

esimiesasemassa olevien palkkausta. Tämän ryhmän lisäksi on nyt kiinnitettävä erityistä huomiota vaativien asiantuntija-ammattien palkkausepäkohtien korjaamiseen.

Erityistä ohjeistusta annettiin 1.9.2006 järjestelyerän ohjaamiseen. Ohjeistus mahdollistaa huomion kiinnittämisen alipalkattujen asiantuntija-ammattien tilanteen korjaamiseen. Paikallisesti neuvotteluja voidaan käydä esim. näihin ryhmiin kuuluvien tasokorotuksesta.

Paikallisten järjestelyerien jakamisesta neuvottelevat osaltamme JUKO ry:n pääluottamusmiehet. Neuvotteiluissa kunnan henkilöstöjohdon ja muiden liittojen pääluottamusmiesten kanssa on pyrittävä siihen, että palkkaerät kohdennetaan niistä annettun ohjauksen mukaisesti. Järjestelyeriä ei tule kohdentaa liittokohtaisten

“pottien” perusteella, vaan todettujen palkkausepäkohtien korjaamiseen. Palkkausepäkohtia on kartoitettu kuntakohtaisesti suoritettuna tehtävän vaativuuden arvioinnilla. Tämän lisäksi on huomioitava todettu palkkausten jälkeensä jääneisyys esimies- ja asiantuntijatehtävissä.

Uudet sopimukset ja yleiskirjeet löytyvät Kunnallisen työmarkkinalaitoksen nettisivuilta (www.kuntatyöntantajat.fi). Liittojen kotisivuilta löytyvät ammattijärjestöjen omat kannat ja ohjeet sopimusten käyttämiseen. Tietoa uusista sopimuksista saat myös omalta luottamusmieheltäsi ja liittojen asiamiehiltä.

*Jaakko Korpisaari
Asiamies
Akavan Erityisalat*

-
- Luottamusmiehet neuvottelevat tehtävän vaativuuden perusteista.
  - Oman palkkauksesi tarkistamiseksi neuvottele esimiehesi ja luottamusmiehen kanssa.
    - Palkankorotuksen perusteita ovat mm. seuraavat:
      - Tehtävät ovat muuttuneet tai lisääntyneet.
      - Tehtävässä edellytetään korkeampaa koulusta kuin palkkaryhmän pätevyysvaatimuksessa.
      - Hankittu korkeampi koulutus. Tämä voi olla henkilökohtaisen lisän perusteena.
      - Määrätty lisätehtävä ja -vastuu mm. johtajan tai esimiehen varamiehenä toimiminen.
      - Esimiesasema. Pääsääntöisesti esimiesasemassa olevan peruspalkan pitää olla selvästi korkeampi kuin hänen alaisensa.
  - Henkilökohtaisesta lisästä päättävät esimiehet. Lisän perusteena on määritettävä työntekijän tehtävät ja tavoitteet kehityskeskustelussa.

Luottamusmiesvaalit kunnissa ja kuntayhtymissä

Kuntasektorilla akavalaisten liittojen jäseniä edustavat Julkisan korkeakoulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n luottamusmiehet. JUKOn luottamusmiesten toimikausi päättyy kesälä ja tuleva toimikausi on kolmivuotinen kestäen 1.8.2005 – 31.7.2008. Luottamusmiehet valitaan vaaleilla, joihin kaikilla JUKOn jäsenjärjestöjen jäsenillä on äänioikeus.

Oma edustaja tärkeä

Nyt on mahdollisuus vaikuttaa oman työpaikan ja oman ammattikunnan asioihin! Luottamusmiehet edustavat akavalaisten liittojen jäseniä työntekijän kanssa käytävissä neuvotteluissa. Neuvotteluissa paras asiantuntijuus saavutetaan silloin, kun asianomaista ammattiryhmää koskevia asioita käsiteltäessä ryhmällä on oma luottamusmies paikalla.

Pääluottamusmieheltä tietoa vaaleista

Luottamusmiesvaalit järjestää JUKOn pääluottamusmies maaliskuussa. Luottamusmiesvaalit koostuvat ehdokasasettelusta, vaalista ja vaalituloksen ilmoittamisesta työnantajalle. Pääluottamusmies tiedottaa järjestön jäsenille tulevista vaaleista. Jos et saa tietoa vaaleista, niin ota itse yhteyttä työpaikkasi JUKOn pääluottamusmieheen.

Kunnan Teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS)

Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen palkantarkistukset seurailevat KVTES:n mukaista korotusmallia. Virka- ja työehtosopimusten lisäksi TS-sektorilla toteutetaan vuosiksi 2003-2007 sovittua palkkausjärjestelmien kehittämissuunnitelmaa. Kunkin sopimusvuoden syyskuun 1. päivänä käyttöön tulevat järjestelyvaraerät jaetaan paikallisesti tehtäväkohtaisten palkkojen korjaamiseen ja henkilökohtaisten lisien maksamiseen. Palkat nousevat koko sopimuskaudella keskimäärin 6,3 prosenttia.

Vuoden 2005 korotukset

- 1.3. maksetaan 2,5 prosentin yleiskorotus, jos tehtäväkohtainen palkka on vähintään 1 582,11 euroa/kk. Jos palkka on alle 1 582,11 euroa/kk, sitä korotetaan ensin 0,6 prosentilla ja sitten 30,06 euroa/kk.
- Henkilökohtaista lisää ja erillisistä korotetaan kumpaakin sillä prosenttimäärällä, jolla tehtäväkohtaista palkkaa on korotettu.
- Tulospöytämuksen mukainen liittoerä 0,6 % sisältyy em. yleiskorotukseen.
- 1.9.2005 tulee käyttöön palkkaohjelman mukainen 0,8 prosentin suuruinen järjestelyvaraerä.

Vuoden 2006 korotukset

- 1.6. maksetaan 1,4 prosentin (tai 1,8 prosentin) yleiskorotus.
- Henkilökohtaista lisää ja erillisistä korotetaan kumpaakin sillä prosenttimäärällä, jolla tehtäväkohtaista palkkaa on korotettu.
- 0,4 prosentin liittoerän käytöstä sopijaosapuolet sopivat 31.1.2006 mennessä. Jos yksimielisyyteen ei päästä, yhdistetään yleiskorotus (1,4 %) ja tämä liittoerä (0,4 %) prosentuaaliseksi yleiskorotukseksi (= 1,8 prosenttia) toteutettavaksi 1.6.2006.
- Tasa-arvoerän (ns. naispalkkaerä) 0,1 prosentin käytöstä osapuolet sopivat 31.1.2006 mennessä. Jos yksimielisyyteen ei päästä, tasa-arvoerä (0,1 %) siirretään käytettäväksi

paikallisena järjestelyvaraeränä 1.9.2006 lukien, jolloin maksetaan kertakorvauksena elokuun 2006 palkanmaksun yhteydessä 1.6.-15.8.2006 palveluksessa olleille 0,3 prosenttia (3 x 0,1 %) heinäkuun 2006 varsinaisesta palkasta. Erä käytetään paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen pyrkimyksenä parantaa koulutukseen nähden alipalkkattujen naisten asemaa.

- 1.9.2006 tulee käyttöön palkkaohjelman mukainen paikallisesti jaettava 0,4 prosentin suuruinen järjestelyerä.

Palkkaohjelman korotukset 2007

Palkkaohjelman mukaiset paikallisesti jaettava järjestelyvaraerä on 1.9.2007 TS-alueella 0,5 prosenttia.

Muutoksia TS-sopimukseen

Palkkaryhmien tehtäväkohtaisia vähimmäispalkkoja korotetaan 1.3.2005 lukien ja 1.6.2006 lukien palkkojen yleiskorotusta vastaavasti.

Tehtäväkohtaiset vähimmäispalkat ovat 1.3.2005 lukien: I palkkaryhmässä 1 335,92 euroa, II palkkaryhmässä 1 487,34 euroa ja III palkkaryhmässä 2 476,16 euroa.

Myös sopimusteksteihin on tehty joitakin selvennyksiä. Mm. henkilökohtaisen palkan nimi muuttuu henkilökohtaiseksi lisäksi. Se ei kuitenkaan muuta tämän palkanosan käyttäytymistä. Varsinaiseksi sopimustekstiksi siirtyy soveltamisohteista mm. kirjallisen työnkuvan pakollisuus sekä ohjeistus vuositaitaisten kehityskeskustelujen osalta.

Sopijaosapuolten välinen TS-työryhmä jatkaa sopimuksen kehittämistä ja edistää paikallisten palkkausjärjestelmien toimivuutta. Työryhmä selvittää 31.1.2006 mennessä erityisesti sopimuksessa olevien palkkaryhmien taroituksenmukaisuutta.

Kirsi-Marja Valariutta

Asiamies

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

LIITTOJEN KUNTASEKTORIN ASIAMIEHET

Agronomiliitto

Tuula Nordström, järjestösihteeri
puh. (09) 2511 1642
tuula.nordstrom@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Jaakko Korpisaari, asiamies
puh. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@aek.fi
www.aek.fi

Insinööriliitto IL

Juha Särkkä, asiamies
puh. 0201 801 843
juha.sarkka@insinööriliitto.fi
www.insinööriliitto.fi

Luonnontieteiden akateemisten liitto LAL

Teemu Hankamäki, asiamies
puh. 0207 489 492
teemu.hankamaki@luonnontieteilijat.fi
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Tapio Hankala, toiminnanjohtaja
puh. (09) 6840 8112
tapio.hankala@metsanhoitajat.fi
www.metsanhoitajat.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA

Tuula Paalimäki, apulaispääsihteeri
puh. 09 5844 4210
tuula.paalimaki@safa.fi
www.safa.fi

Suomen Ekonomiliitto - SEFE

Sari Nupponen, asiamies
puh. 0201 299 253
sari.nupponen@sefe.fi
www.sefe.fi

Suomen Lakimiesliitto

Esa Eriksson, asiamies
puh. (09) 8561 0313
esa.eriksson@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto SVAL

Arja Laine, asiamies
puh. (09) 6850 8020
arja.laine@sval.fi
www.sval.fi

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Anja Helin, asiamies
puh. (09) 2291 2209
anja.helin@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto

Sanna Vartiainen, työsuhdelakimies
puh. 020 155 8808
sanna.vartiainen@tradenomiliitto.fi
www.tradenomiliitto.fi

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Kirsi-Marja Valariutta, asiamies
puh. (09) 622 68540
km.valariutta@ykl.fi
www.ykl.fi

Vastaava toimittaja:
Kuntatiimin toimitus:
Ilmestyminen vuonna 2005:
Osoitteenmuutokset:

Akavan Erityisalat, Jaakko Korpisaari, p. 0201 235 363, jaakko.korpisaari@aek.fi
Akavan Erityisalat, Mirkka Heininen, p. 0201 235 343, mirkka.heininen@aek.fi
helmikuu, toukokuu, syyskuu, marraskuu
Jäsenliitto